

Gemeenteraad van Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar
SO/ N. Koster

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Monitor Sociaal Domein Q1 en
Q2 2022

VERZONDEN 22 SEP. 2022

Geachte raad,

Met deze raadinformatiebrief informeren wij u over de monitor sociaal domein van het eerste en tweede kwartaal 2022. We constateren dat de tot nu toe ingezette zorg leidt tot een forse overschrijding in de begroting 2022 van in totaal € 551.000. Deze overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de toegenomen kosten van de inzet van individuele voorzieningen jeugdhulp (overschrijding € 262.000) en de kosten van huishoudelijke hulp (overschrijding € 160.000). Daarnaast is er een tekort aan budget wanneer het gaat om woningaanpassingen (€ 55.000), jeugdbescherming (€ 48.000) en vervoersvoorzieningen (€ 40.000). De inkomsten van de eigen bijdrage Wmo zijn iets gestegen (€ 14.000). Dit leidt per saldo tot het tekort van € 551.000.

De overschrijding op jeugdhulp wordt onder meer veroorzaakt door een zeer kostbaar individueel traject met verblijf en behandeling in het gedwongen kader. Doordat de ondertoezichtstelling in deze casus door de rechter is verlengd, blijven de kosten maanden langer doorlopen dan voorzien. De instroom van een paar cliënten met een zware zorgbehoefte kan rechtstreeks leiden tot veel hogere uitgaven. Dergelijke grote (incidentele) uitschieters zijn niet structureel te begroten. Financieel is hiervoor de reserve sociaal domein bedoeld en deze zullen we dan ook in moeten zetten.

Met deze financiële kwetsbaarheden blijft het lastig om te sturen op de uitgaven en om tijdig een compleet beeld te hebben. Daarnaast zien we een onzekere tijd tegemoet waarin meer mensen financiële zorgen gaan ervaren. Dit leidt weer tot zorgvragen op meerdere leefgebieden, waaronder jeugdhulp. Niettemin is het van groot belang te blijven inzetten op grip en sturing in het sociaal domein. Wij sluiten deze brief met een toelichting op de monitor daarom af met een aantal maatregelen die we gaan treffen om de monitor en de grip op het sociaal domein verder te verbeteren.

In deze brief gaan we eerst in op de onderdelen in de monitor sociaal domein waarbij de uitgaven niet in lijn lopen met de begroting. In de bijlage vindt u de monitor,

hierin is niet direct zichtbaar in de tabel met de 'totale lasten sociaal domein' dat de uitgaven uit de pas lopen. Dit komt omdat de monitor is gebaseerd op de eerste twee kwartalen van 2022, maar voor de 5^e turap hebben we de actuele situatie geanalyseerd en hiervan een doorrekening gemaakt voor het gehele jaar.

Jeugdhulp

In 2022 hebben we € 2.538.000 begroot (t/m 4^e turap) voor jeugdhulp. Wanneer we de maandelijkse uitgaven extrapoleren komen we echter uit op een totaal benodigd budget van bijna € 2,8 mln. Dit betreft het totaal te verwachten kosten voor heel 2022, rekening houdend met in- en uitstroom. Dit is hetzelfde bedrag als het resultaat in de jaarrekening 2021, dit kwam ook uit op € 2,8 mln. De oorzaak is ook vergelijkbaar, een aantal zeer kostbare individuele trajecten veroorzaakt een groot deel van de kosten: 9 cliënten met een indicatie verblijf en behandeling zijn goed voor € 1,2 mln. aan kosten. In de begroting 2023 is € 2.540.000 opgenomen. Omdat het risico bestaat dat een aantal kostbare trajecten weer kan leiden tot significante uitschieters, hebben we in de begroting 2023 de risicoparagraaf op dit punt bijgesteld. We kiezen er op dit moment niet voor om voor mogelijke grote incidentele uitschieters de structurele begroting te verhogen.

In het eerste en tweede kwartaal 2022 zijn er 65 nieuwe cliënten bijgekomen, waarmee het totale aantal cliënten op 369 komt. Ter vergelijking: in 2021 zijn er in totaal 145 cliënten bijgekomen en hebben we het jaar afgesloten met 463 cliënten(cijfers excl. pgb). Ondanks het lagere aantal cliënten hebben we t.o.v. 2021 dit jaar te maken met een grotere inzet per client en een groter aantal dure casussen.

Daarnaast is er een overschrijding van € 48.000 op het budget jeugdbescherming. Dit wordt veroorzaakt door met name de extra investeringen die zijn gedaan om bij Jeugdbescherming Brabant (JBB) de bestaanszekerheid te waarborgen.

Individuele voorzieningen jeugdhulp

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2022	Omschrijving bijstellingen	Bijstellingen turaps 2022	Begroting 2022 na turaps	Dekking reserve sociaal domein 2022	Begroting 2023
		6e turap 2021 verschuiving van pgb naar zorg in natura	53.000	2.437.000		
		2e en 3e turap indexering	26.000			
		2e en 3e turap correctie woonplaatsbeginsel	-125.000	2.338.000		
		4e turap zeer kostbaar traject	200.000	2.538.000		
2.878.000	2.384.000	5e turap meerdere kostbare trajecten	262.000	2.800.000	262.000	2.540.000

Wmo Huishoudelijke Hulp

Het totale begrote bedrag 2022 (na 4^e turap) voor huishoudelijke hulp is € 1.300.000, we komen echter uit op een totaal benodigd budget van € 1.460.000. De bedragen zijn exclusief pgb, de cijfers voor wat betreft de pgb cliënten staan separaat in de monitor. Dit is tevens het bedrag dat is opgenomen in de begroting 2023. In de jaarrekening 2021 bedroegen de uitgaven aan huishoudelijke hulp in totaal € 1.274.000. Het gemiddeld aantal cliënten en daarmee de uitgaven aan huishoudelijke hulp zijn blijven stijgen, dit heeft te maken met de vergrijzing en het abonnementstarief, waardoor iedereen, onafhankelijk van inkomen, hetzelfde lage tarief betaalt.

In het eerste en tweede kwartaal van 2022 zijn er 96 nieuwe cliënten bijgekomen, in totaal zijn er 544 cliënten huishoudelijke hulp. Ter vergelijking: in 2021 zijn er in totaal 155 cliënten bijgekomen en hebben we het jaar afgesloten met 543 cliënten (cijfers zijn excl. pgb).

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2022	Omschrijving bijstellingen	Bijstellingen turaps 2022	Begroting 2022 na turaps	Dekking reserve sociaal domein 2022	Begroting 2023
		4e turap indexering, toename en zwaardere aanvragen	100.000	1.300.000		
1.274.000	1.200.000	5e turap toename aanvragen	160.000	1.460.000	160.000	1.460.000

Wmo voorzieningen

Het totale begrote bedrag 2022 (na 4^e turap) voor Wmo vervoersvoorzieningen is € 280.000, het nu voor 2022 verwachte benodigde budget is € 320.000. Inwoners kiezen vaker voor een voorziening in de vorm van een pgb. Dit heeft als gevolg dat de kostprijs van een vervoersvoorziening direct in rekening wordt gebracht. De gemeente betaalt dus direct de aankoopprijs aan de inwoner en de uitgave drukt op het totale budget. Dit jaar is bijvoorbeeld een balansrolstoel van € 14.000 bekostigd.

Het budget (na 4^e turap) voor woonvoorzieningen bedraagt dit jaar en de komende jaren € 210.000, dit wordt incidenteel in de begroting 2022 verhoogd naar € 265.000. Dit wordt veroorzaakt door een complexe, kostbare woningaanpassing, die dit jaar is toegekend.

Vervoersvoorzieningen

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2022	Omschrijving bijstellingen	Bijstellingen turaps 2022	Begroting 2022 na turaps	Dekking reserve sociaal domein 2022	Begroting 2023
		6e turap 2021 toename aanvragen	25.000	260.000		
		4e turap toename aanvragen	20.000	280.000		
259.000	235.000	5e turap toename aanvragen + 20K kosten 2021	40.000	320.000	40.000	300.000

Woonvoorzieningen

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2022	Omschrijving bijstellingen	Bijstellingen turaps 2022	Begroting 2022 na turaps	Dekking reserve sociaal domein 2022	Begroting 2023
		geen bijstellingen in eerdere turaps				
233.000	210.000	5e turap 1 dure woningaanpassing	55.000	265.000	55.000	210.000

W&I

Het aantal uitkeringsdossiers is op peildatum 30 juni 2022 in totaal 181. Omdat op dit moment het definitieve BUIG-budget nog niet is vastgesteld, weten we nog niet welk budget we ontvangen. We komen hierop indien nodig terug in de 6^e turap.

Verloop reserve sociaal domein

Per 1 januari 2022 bedraagt de reserve sociaal domein € 519.000, door de nadelige bijstellingen van jeugdhulp en Wmo in de 5^e turap is de reserve volledig besteed. Omdat in de begroting 2023 slechts ruimte is voor een geraamde storting van € 100.000 in de reserve sociaal domein en dit de nodige risico's met zich meebrengt, is de risicoparaagraaf aangepast in de begroting. Hiermee is het risico op vergelijkbare overschrijdingen als in 2022 in de begroting afgedekt (voldoende weerstandsvermogen). In 2024 en in 2025 is een aanvullende geraamde storting opgenomen van respectievelijk € 400.000 en € 500.000.

Maatregelen

We gaan een aantal maatregelen en onderzoeken starten om de sturing op de uitgaven in het Sociaal Domein te verbeteren. Allereerst gaan we het overzicht op de uitgaven (control) verbeteren zodat we beter en sneller inzicht hebben in de cijfers (doorontwikkeling van de monitor sociaal domein).

Daarnaast is er een aantal maatregelen om de uitgaven beheersbaar te houden. In de eerste plaats kan er worden afgeweken van het abonnementstarief Wmo, zoals u ook in uw raadsprogramma hebt opgenomen. Hiervoor ontvangt u WANNEER??? een voorstel van ons. Ten tweede starten we een onderzoek naar de zorg voor de groep cliënten die een combinatie van verblijf, specialistische behandeling en begeleiding

ontvangen, waardoor een grote claim wordt gelegd op de uitgaven. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de kosten beheersbaar te houden. Ook kijken we of dat leidt tot het structureel begroten van uitschieters.

Een derde maatregel die we onderzoeken is het optimaal gebruik maken van de mogelijkheden van het CMD en het PlusTeam om zelf begeleiding te bieden en minder gebruik te maken van duurder gecontracteerdaanbod. U bent eerder geïnformeerd over de werkdruk bij het CMD en het PlusTeam (raadsinformatiebrief 17 mei 2022). Bij beide teams is hard gewerkt om de formatie op orde te brengen en dit is inmiddels grotendeels bereikt. Het PlusTeam verwacht eind dit jaar de eigen wachtlijst te hebben ingelopen. Het CMD heeft inmiddels de werkwijze waarbij zij in de scholen aanwezig zijn voor gesprekken met ouders en regulier overleg hebben met de praktijkondersteuners weer opgepakt. Door deze samenwerking met de maatschappelijke partners en optimale inzet van het 'voorliggend veld' met behulp van de sociale kaart die is gelanceerd, kan de dure inzet van gecontracteerde zorg beter worden beheerst.

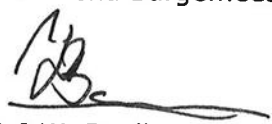
Een volledige uitwerking van de gevolgen van deze overschrijdingen in de begroting 2022 ontvangt u in de 5^e turap. Daarnaast informeren wij u over de voortgang van bovengenoemde maatregelen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhouwer